

gledat ga, da bi vse njegove dobre in slabe lastnosti preiskal, in se tako sam prepričal, ali ni slep, šantov, oporn, nadušljiv, brez zob, prestar in tako dalje? — Moj tovarš sam prikima pa reče: „Al tega ne umem, kako da ti „Jez“ in pa „konja“ v ravno tisto vrsto staviš?“ — „Čuj! — ga dalje učim — kakor ti gotovo ne bi poznal konja, če ga ne bi pregledal, ravno tako svojega „Jez“ to je, sebe, nisi v stanu spoznati, če ga „zunaj sebe“ ne ogleduješ.“ — Hej kolosbrodos! me zavrne pajdaš, po tem takem sem pa jez in pa konj ena in pa ravno ista stvar. — „V tarčo si jo zadel“ — mu odgovorim in se ločiva. — Zdaj pa potovaje s svojim „subjektivnim jez“ svoj „objektivni jez“ na las pretehtati odločim, pa me začne tako glava boleti, da sem se bal obnoret. — Tako bolan, pobit in lačen pridem v Celovec, se v neki gostivnici z jedjo in prav dobro pivo okrepčam — in ker ga po „eprikurejsko“ kar tri poliče pod kožo spravim — se spet ozdravim kot riba v vodi. — Ko se dobro spočijem, grem slovitega „zmaja“ gledat. Ravno zgolj sam je bil. Ga ogledujem in si mislim: „Ko bi znal govoriti, ti bi mi gotovo kaj modrega povedal, kajti nektero si že skusil.“ — „Norec! domú se vrni, kaj po svetu prazne muhe loviš!“ — nekdo, kakor se mi zdi, nad me zareži. Zmaj vendar ne — pa okoli in okoli — tudi kar žive duše ni — — — Kaj to more biti? — Kaj veljá? — To je moj — objektivni jez“ — pravim sam sebi — in ima skoraj prav, kajti mošnjica se grozi, me na kant djati — kant in pa Kant. — O kaka srečna združba misel (associatio idearum)! — Da, da — neumerjoči Kant ni bil nikdar, kot pravijo, iz Kraljevca dalje po svetu, in je vendar najprvi modèrnih modrijanov; zatoraj pa — jutri vale na Krajnsko nazaj.

(Dalje prihodnjič.)

Dopisi.

Iz Prage 25. maja. — b — „Kako je Ljubljana pusta! — je zdihoval oni dan neki Kranjec, ki nekoliko let ni vidil Ljubljane — stara „gemüthlichkeit“ je zginila, ni moč več prestajati, še celó kazina je propala, in vsega tega je krivo národno pričkanje!“ Da! — si mislim — „gemüthlichkeit“ to je, dušno spanje je zginilo, ki je kraljevalo pod absolutizmom: narod se je prebudil ustavno, hoče živeti, išče dušne hrane in vrè tjà, kjer je je največ. Ako bi res bilo, da je kazina propala, bi si pač sama kriva bila, ne pa kako národno pričkanje, ktero nič družega ni kot pošteno zahtevanje potrjenih pravic in národna dušna povzdiga. Naši nasprotniki pa nočejo spoznati bitja tega národnega pričkanja, to je, konstitucije ali ustave. Saj ga tudi ni spoznal nekdo, ki ga imenuje celó „barbarizem“ — tako stoji zapisano v „Leipziger Illustrirte Zeitung“ — in da proti temu „barbarizmu“ se je treba svoje žive dni bojevati. Prosit! Misliti sicer je, da oni dialog, ki ga navaja životopisnik g. Anastazija Grüna, je apokryph, — al naj je tudi resničen, zatega del vendar ni vsega konec; saj tudi Anglež je „barbar“ — Kitajcu. Pisun v „Illustrirte Leipziger Zeitung“ pa naj vé, da je tako pisal, da se brez drobnogleda očitno vidi, da si išče le protektorja. Slovenski narod le tisti brani barbarizma ter ga izobrazuje, kdor ali ga sam podučuje ali materialno podpira njegove národne zavode, njegovo slovstvo in društva, ki so prevzele našo národno izobrazevanje. — Razun živega političnega gibanja je tukaj najbolj spomina vredno prizadetje Čehov, kako bi narod tudi v telesnem obziru povzdignili, tako, da bi se z dušno omiko, ki se dan na dan po popravljenih šolah, časopisih in družih knjigah bolj in bolj širi, širilo po deželi tudi blagostanje. Največ se je storilo in se še dela za rokodelce, ktere bi radi tako omikali,

da bi mogli stopiti v vrsto z vsakterim Evropejcem enacega rokodelstva. Može česki, ki niso zábili na ptujem svojega naroda, so zbirali in kupovali za drage novce in z velikim trudom hodé po daljnih deželah hišne in sploh gospodarske priprave, stroje, izdelke in pridelke, s kterimi mislijo koristiti deželi, in vse to so zedinili v rokodelsko-obrtniški muzej. — Veliko zaslugo imajo pri ti reči celó ameriški Čehi in med njimi posebno gospod Mráček, ki ni davno kar je poslal do Prage izdelkov in priprav, ki jih je nabral za muzej po Ameriki in Japanu, — in potem gosp. dr. Náprstek, utemeljitelj muzejni, ki je mnogo lepih reči seboj prinesel iz Amerike in londonske razstave. Ker se ne more še odpreti ta muzej, kaže ta gospod, da muzejno blago ne ostane mrtvo in da se pomnoži istina muzejna, od časa do časa celo vrsto teh strojev na žofinskem otoku za kaj malo vstopnino (10 krajc., ki se stekajo vsi v dnarnico za muzej), razlagaje vsakokrat njih rabo in njih sestavo. Zadnja taka razstava bila je kaj zanimiva za gospodarje in še veliko bolj za gospodarice in njih hčerke. — Stopim v sobano, ki je že polna sveta; med obrazi se vidi mnogo ogorelih lic s kmetov. Od orkestra na odru visi na levo velik papir, na-nj so debelo vpisane besede: „Ženska zgubiva pri svojem navadnem počasnem hišnem opravilu vsaki dan 4 ure; to stori v človeškem življenji 8 let!“ Na drugi plati je bilo zapisano, koliko je več žensk kakor možkih na Českem in sploh v Evropi, koliko je oženjenih in omoženih, koliko samcev in samic. Po tleh in po mizah so bili razpoloženi stroji (mašine). Gospod dr. Náprstek stopi na oder, pové, da so stroji, ki jih hoče pokazati naprava in delo angleško in ameriško; da od vseh teh mnogih priprostih mašinic na Nemškem ni duha ne sluha, in da ni tedaj samo pri njih kultura domá; da so ti stroji, ki so najbolj potrebni v kuhinjah in pri domačem hišnem gospodovanji taki, da sme ž njimi najbolj visoka in ponosna gospá sama najbolje pôselske dela opravljati, in sploh taki, ki ženstvo reševajo tlake, ki jo emancipirajo, tako da prihrani vsaki dan 4 ure svojega duhomornega opravila za dušno izobrazevanje, pa jo vrsté možkemu spolu, kar je posebno zdaj treba, da stopijo same na noge in se same živé, ker premaguje njih število v Evropi za tri milijone število možkih. Stroji so tako prosti, tako ceni, da se človek res čudi, da si jih ni že vès svet omislil. — Naša trdovratnost (pravi govornik) je tega kriva; mi navadno pravimo: „tako bom delal jaz, ker tako je delal moj oče, moj ded in moj preded.“ Amerikanec pa pravi: „tako ne bom in nečem delati jaz, ker tako je delal že nekđaj moj oče, ded in preded!“ Mal razloček v besedah, al sila velik v djanji! — Potem začne kazati rabo teh strojev in strojčkov: opari na dveh žlicah vode in za krajcar špirta šest jajc na mehko; reže s posebnimi stroji kruh; kolje drva; vari mleko na stroji, kteri pozvoní in pokliče gospodinjo, ko zavrè; pometa s posebno (prav gosposko) metlo; kaže drugo, ki jo rabi domá, da dekla riba tla, pa se ji ni treba pušati po golih kolenih po sobi; napravlja potem mesó po angleško v malo minutah na plinu; lupi jabelka; očisti v 20 sekundah 12 rujavih nožev na stroji; zabija zamaške v steklenice in jih zopet izdira; kaže napravo podobno ščitiču, ki se vtakne v steklenico, ki se potem razklene, da postane kolobarna in da je lahko tako odgrniti vso steklenico; stopi potem k malemu perilnemu koritu, s kterim je spojena ovijalnica, ki je taka, da opere desetletno dete najgrobši kos perila v dveh sekundah in sicer skoraj do suhega. Še mnogo družega pokazavši je gosp. doktor povabil poslušavce, naj stopijo do strojev bliže in jih bolje ogledajo, med tem ko je sedla gospodičina k šivarskemu stroju in je ka-

zala, kako se dá tukaj hitro in čedno šivati, in tako opraviti v kratkem času dosti dela namesti tratiti čas z dolgočasnim pretikanjem igle. Kar je bilo skuhanega, varenega in pečenega, vse je šlo zabeljeno in pripravljeno do poslušavcev, da se prepričajo, kaki kuharji so stroji, plin (gaz) in špirit. Po rokah na prsih, veselih obrazih pokuševavcev in mnogih „výborně“, ki so ušedli temu ali onemu, bi sodil, da je bilo vse izvrstno pripravljeno. Ako bi ne bil čul govoriti dr. Náprstka o Japanu in družih rečéh, bi mislil, da se je svoje žive dni le po kuhinjah sukal. — Odhajaje pa si mislim: kaj, ko bi se hotli nekteri gospodje na Jugu, — posebno nekteri v Trstu, ki se celó pečajo s takimi ropotijami — kaj ko bi si hotli omisliti takih strojev, ako jih niso še; se vé posebno takih, ki malo stanejo, in ki bi jih kaj lahko prodali, ako bi ljud spoznal lastnost teh priprav. *) Da spozná pa svet nove iznajdbe, naj bi se kazale po čitavnicah; vstopnina naj bi bila nizka, in naj bi šla matici slovenski! Da bi se njena istina pomnožila, naj bi se sploh govorilo o njih, ali naj bi se čitalo po čitavnicah o ti ali oni obče koristni vedi ali napravi za majhno vstopnino. Deset novčičev bo vsakdo (ne samo čitavničar) plačal, da bo prebil kako veselo in koristno urico v tacih sobah! — Knjiga ss. slovanskih apostolov Cirila in Metoda se pridno tiska; že 4. pôla je pod tiskom; nadjati se je, da bo imela mnogo čitateljev, kajti obseg je kaj zanimiv, in podobščine so kaj krasne.

Koroška. > Iz belaške okolice 23. maja. — Kdo koroškim nam Slovencom ravnopravnost narobe obrača, vidi se iz sledečega. V neki občini blizo Belaka, kjer so sami Slovenci in ni ne 10 Nemcov, so nekteri našinci odpadenci do sl. koroškega deželnega glavarstva napravili prošnjo, v kateri zahtevajo, naj bi se v tri šole ove občine izključljivo vpeljal le nemški jezik za učni jezik **), to je, naj se v šoli s slovenskimi otroci nič ne govori slovenski in naj se nič ne uči slovensčina (matern jezik!), še slovensko branje ne — to je, domačemu jeziku naj se šolske duri popolnoma zaprejo! — Radovedni smo, ako bi ta zahteva obveljala, kako bi učitelji se z otroci razumeli, — blezo tako kakor mutci! Ali mar ni izobraževanje in poučevanje v potrebnih rečéh, ne pa gramatika ptujih jezikov, poglavitna naloga ljudskih šol? Ali naj se šola, ki je še le komaj jela razcvetovati se, za pol stoletja zopet nazaj pogrezne?! — To peticijo so podpisali nekteri občinski namestniki; prosti kmet ne ve nič od nje. 23. t. m. je že bila popolnoma pripravljena, da se pošlje c. k. okrajnemu uradu. Al ne bojimo se, da bi obveljala puhla stvar, ki nasprotuje ustavnim pravicam, ker sta prečast. gospoda šolska nadzornika (škofijski in cesarski) vrla in poštena školnika. Dokazalo se je v zbornih javnih in po časopisih že mnogo, da je materni jezik podlaga narodove omike in da se le v svojem domačem jeziku vsaki narod slavi; al še jih ne manjka takih ljudi, ki tej po celem svetu veljavni resnici zaperajo svoje kosmate ušesa, in najbolj žalostno je še to, ako so taki celó domačinci, ki zatajujejo mater svojo.

Na Reki 31. maja. Binkoštni pondeljek ima kranjska postojnska jama svojega „obligatnega“ dopisnika v „Triesterci“, kateri ne pride radovat se „in der herrlichen Grotte“, ampak da kvasi po svetu čisto osébné reči, ki jih nobena druga živa duša ne vidi in ne sliši, kakor on sam in kopica tista, ktera je ž njim v du-

ševni „Wahlverwandschaft.“ Tudi letos je bila taka. Priobčil je svoji tržaški teti, da so bili ljubljanski „ultraslovinci“ v Postojni, ki so posebno tujce s svojim petjem „nadlegovali;“ dostavlja pa tudi, da jim je zavoljo preveč vina in piva petje kaj malo se prilegalo! — Vse té čenče je „nemčič“ si skoval. Ubogi pisarček še celó tega ni vedil, od kod je ona peščica „ultraslovenov“ bila; kar oktroiral jih je naravnost Ljubljani; al zmotil se je; brž ko ne se je njemu vsled obilega vina in piva po glavi vrtilo, ne pa poštenim pevcem. Čeravno tacega zmožnega petja ni bilo letos v Postojni kakor lansko leto, vender tudi letos ni bilo celó brez njega. Da se je pa če tudi mala peščica domoljubnih mladenčev v petji vrlo obnašala, vidilo se je že iz tega, ker so morali v jami s postojnsko izvrstno glasbo tolikrat Jenkov „Naprej“ ponoviti, in da so jih celó Taljani hvalili, ki so v petji gotovo bolji sodniki kot Triesterčni pisavec in njegovi pajdaši. Še je nekaj prikrcpal svojemu dopisu, da je na postaji mogla jih patrola miriti. Mi, čeravno imamo zdrave oči, kake patrole nikjer vidili nismo; bila je tedaj le „pium desiderium“ Triesterčnega dopisnika, ki pa se mu ni izpolnilo. Po vsem tem se lahko sodi, koliko resnice je še na ostalem, kar je „nemčič“ po „Triesterci“ zatrobil. Eden za deset drugih.

Iz Ipave 28. maja. H... (*Mojster Dev in nove orglje. Priprave za čitavnico.*) Kdor je že kadaj v rajski ipavski dolini bival, jo — naj si že iz kakoršnega namena koli — križem prehodil, in med tem ne opustil, tudi v sploh prijazne svetišča, v cerkve, stopiti in jih pazljivo ogledati: gotovo — vse karkoli je vidil — spričevalo mu je glasno, kako vneti za Božjo čast bili so spredniki sedanjih Ipavcov, kako marljivo se trudili, zarojencem svojem dati izgled lep, kateri naj bi jih nagibal k enaki gorečnosti. In — ne zastojn so se potili rajni očetje, zarojenci so tudi njih vredni sinovi, kateri jih v tem oziru radi in vrlo posnemajo, ter sprejete, drage, Bogu posvečene vežé skrbno varujejo in z novimi potrebnimi naredbami v vedno veči povzdigi pobožnosti venčajo. Ni pa namen moj, dragi bravec, ti popisovati té krasne svetišča z vsimi naredbami, kajti naloga bi bila preobširna, ampak seznaniti te le z nekoliko najnovejšimi napravami sem si v um vzel, da zgoraj omenjeno le nekoliko skazem, pri tem pa tudi še drugim zasluženó čast in hvalo izrečem. — Najnovejše znamenite dela v svetiščih ipavske dekanije so petere — posebnega opomina — vredne orglje. Vseh teh pet zdelal je ljubljanski orglarski mojster France Dev. — Prve, ki jih je v trgu postavil, so bile v „Novicah“ že natanko popisane, ter očitno pohvaljene, da rečem po vsi pravici pohvaljene; ker s tem vilikanskem delom se je g. Dev gotovo izvrstnega mojstra skazal, in si sam tako spričalo svoje orglarske umetnosti dal, da si je vse zaupanje prečastitljivega — tudi v tem oziru znanstveno in mehanično — prav dobro zvedenega g. kanonika in dekana našega, kakor tudi vseh drugih prebivavcev in cele doline pridobil in si mnogo dela s tem pripravil; kajti:

„Dober le mojster delo dobí;
Mojster skaza pa delo zgubí.“

Od tistihmal orglje postavil je g. Dev poredoma v sosednih sledečih cerkvah: na Planini, na Vrabčah, v Podkrajju in v Šentbidu. — Planinci so bili dosihmal brez cerkovne godbe; le ženske in nekteri možaki so prepevali, da — tako lepše rečem — kakšno staro mašo in v posebnih časih — kaj pa tudi — „kirijelajson“, kar naj bi memo gredé rečem — organisti po deželi za Božjo voljo vender enkrat opustili in ne ljudi s tem čukovem krikom motili in dolgočasili, ako pošteno latinske maše zapeti niso v stanu; saj nam ne manjka drugih domačih pesem, ki srca res ogrevajo in človeka hoté ali nehoté k pobožnosti zbujejo. Vendar, od kar orglje stojé, se je tudi

*) Nekaj jih izdeljujejo že tukaj česki mojstri; družim vé pa gotovo domovino in prodaj gosp. dr. Náprstek; mislim, da bo rad o teh stvaréh kaj več povedal vsakemu, kdor se na-nj obrne.

Pis.

**) Do zdaj sta se v teh treh šolah oba jezika učila.

Pis.

petje zboljšalo in res veseliši Planinec v cerkev zahaja, kakor poprej. Vrabčanske orglje vidil sem tudi in jih slišal, — slišal pa tudi prebivavce ondotne o njih govoriti — povem ti, bravec, da gosp. Dev-a ne morejo pozabiti.

(Konec prihodnjic.)

Iz Ljubljane. Pasji davek za mesto naše je dovoljen; brez razločka bode vsako leto vsak gospodar za svojega psa plačeval 2 gold. Ker je gotovo kakih 1000 davku podvrženih psov v Ljubljani, bojo znašali dohodki svojih 2000 gld. leto in dan, čeravno namen pasjega davka ni pomagati mestni kasi. Cilj in konec tega davka je zmanjšati število psov, in s tem zmanjšati nevarnost strašne stekline. Ker ravno o steklini govorimo, naj povemo, da pretekli teden se je neznan, brž ko ne mesten pes klatil v okolici ljubljanski v St. Lenartu, Vizaviku, Št. Pavlu, Sadinji Vasi, Dobrujnah itd., in 4 otroke, sila veliko psov in enega junčka popadel, preden so ga ubili. Raztelesenje je potrdilo steklino popolnoma; zato je bilo vse storjeno, kakor postava veléva. V „Laib. Ztg.“ pa je ta novica zlo napak zasukana bila, tako, da se preočito vidi, da je zavoljo kakih posebnih vzrokov „Berichterstatter“ v es zmoten bil, ko jo je pisatelju pripovedoval. V Izanski Vasi je pretekli teden bilo treba steklo kravo pobiti dati; bila je 14. aprila popadena in čez 50 dni potem je za stekljino (pred 8 dnevi) zbolela. Treba bi bilo, da bi se za zmanjšanje nepotrebnih psov tudi po deželi (na kmetih) skrbelo in da bi tudi unanje soseske sploh pasji davek vpeljale, si s tem strašno bolezen odvrčale pa ob enem tudi večidel klaverni soseskini mošnjici nekoliko pomogle. Nevarnost stekline se more le tedaj zmanjšati, ako se po celi deželi vpelje pasji davek.

— Z dovoljenjem sl. c. k. državnega ministerstva se je razustila postojnska komisija za odkup in uravnavo zemljišnih dolžnosti, in opravila njene so se prvi dan t. m. izročile c. k. kantonski gosposki v Postojni.

— Po železnici, ki se je na novo odprla 1. dne t. m. iz Marburga v Celovec, je zakljenkalo našim kolom, ki so čez Kranj na Koroško vozile marsiktero blago. Ker na priliko, voznina za žito znaša za cent in miljo le en nov krajcar, se pelje po železnici cent žita iz Ljubljane v Celovec za 37 novih krajev. Poštni voz za ljudi bo še skoz 3 mesce iz Ljubljane čez Kranj v Celovec se vozil; potem bo brž ko ne le mali poštni voz s pismi šel čez Ljubelj.

— Po „Pozoru“ je deželna vlada v Zagrebu poskrbela, da se pišejo šolske knjige za gimnazije in realke; 24 profesorjev se je združilo, da je vsak njih prevzel svoje delo; med njimi je 6 Slovincov (Bradaška, Macun, Mahnič, Trdina, Valjavec in Žepić), ki so se pridružili hvalevrednemu početju, da pridejo kmali potrebne knjige v hrvaškem jeziku na dan. Tudi pri nas bi se ravno tako lahko dovršile slovenske šolske knjige in nekoliko jih je že dogotovljenih v rokopisu po mnogih g. profesorjih, ki smo jih po „Pozoru“ ravno imenovali, pa še po nekterih družih, ki so pred dvema letoma se lotili enacega dela v slovenskem jeziku, kakor gospodje Erjavec, Tušek itd. Al rokopisi so ostali — rokopisi, kajti dokler se po ustavni poti ne predéla šolska osnova in deželni zbori vseh tistih dežel, kjer je slovenščina v šolah, ne lotijo se te za národni napredek važne zadeve, ne bo noben knjigar na se vzel ne honorara pisateljev, ne natisa knjig. Da bi pa letošnji deželni zbori ne bili nikjer izgotovili tega, pač vsak vé, kdor je bral njih obravnave. — Kakor slišimo, slovenska liturgika ni tako rešena, kakor se je „Danica“ unidan nadjala in so po nji tudi se veselile „Novice“, da se vpelje že prihodnje leto v drugi razred realke in gimnazije.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Državni zbor bo dobil novo veliko poslopje, ki se bo zidalo v mestu in v katerem bote zbornica gospôde in poslancov. — Govori se, da hrvaški ban fml. baron Sokčević pride za ministra vojaštva. — Knez V. Auersperg, vojvoda kočevski, je izvoljen za c. k. višega komornika. — Velika razstava poljskih pridelkov in obrtniških izdelkov na Dunaji bode brž ko ne še le leta 1866. — V nedeljo se je z veliko slovesnostjo odprla železnica iz Maribora v Celovec; 55 minut čez 7. uro zjutraj so odrinili vozovi iz Maribora in v Celovec so prišli ob poldne, tedaj skor v 4 urah; postáj je 9: Rušenje (Maria Rast), Brezje (Fresen), Marbeg (Mahrenberg), Vozenica (Saldenhofen), Doljni Dravberg (Unterdravburg), Prevali, Pliberk (Bleiberg), Sinča Ves (Künsdorf) in pa Grabštenj (Grafenstein). Štajarci se veselijo, da bojo mogli zdaj svoje pridelke in zlasti svoje vina hitro in cenó na Koroško voziti, in kadar bo železnica vsa dodelana in pa s tiroljsko sklenjena, se jim bo bližnja pot odprla tudi v Tirole, Parsko in celó na Laško. Tako postane železnica dobra mati marsikteri deželi, marsikteri pa mačoha. — 26. maja po slovesni maši na čast sv. Cirilu in Metodu je bila v celovškem semenišču popoldne „beseda“, v kateri so gosp. bogoslovci se s slovenskimi govori, deklamacijami in pesmami radovali; razun mnoge druge gospôde so bili tudi g. knezoškof celovski pričujoči in pohvalili vrle slovenske pevce in govornike. — „Cor. iz Unterst.“ toži, da katoliška družba rokodelskih pomočnikov v Mariboru zlo peša in da tega kriva je mlačnost in nečimernost mojstrov samih in da „mladost je preveč norost“, pa tudi „svobodna obrtnost“ ima svoj delež zraven. — „Glasonša“ daje upanje, da se bodo Karlovčani čez leto in dan po železnici v Zagreb vozili. — „Katol. list“ naznanja, da je prišlo iz Rima že dovoljenje, da se za Hrvaško-Slavonsko praznik ss. Cirila in Metoda prenese na 5. srpnja in ob enem poviša „na festum primae classis cum octava.“ — V veliki skupščini županije zagrebške se je 23. p. m. vsled predloga sirmiške in virovitiške županije po živahni borbi sklenilo zahtevanje, naj se nemški „Agram. Ztg.“ in „Narod. Nov.“ odtegne vladna podpora. — Na Marskem krstijo letos otroke pogostoma z imeni Ciril ali Metod. — Volitve poslancov za deželni zbor erdeljski se bojo začele 25. dne t. m. — Na Ogerskem pomanjkuje zavoljo suše tako klaje živinske, da gospodarji prodajajo par volov po 40 do 35 gld., ovce pa po 40 do 30 kr. — Konec razpora med ministerstvom in državnim zborom pruskim je bil ta, da je kralj razpustil zbor in da bojo ministri do novega zbora delali, kar bojo hotli. — Na Francozkem se je po dolgem spanji oživilo novo politično življenje, kterege nasledek bo: ali da bo cesar Napoleon mogel dati Francozom več svobode domá, ali pa da bo mogel zunaj vojsko začeti, da ž njo potolaži domače vrenje. 1. dne t. m. so bile nove volitve za državni zbor; vse je na nogah in celó vsi škojfe po pastirskih listih nagovarjajo, naj se nihče ne odtegne volitvam, ker treba je, da se nov kvas postavi v državni zbor. Od teh volitev zavisuje, kakošna bo dalje politika Napoleona o rusovsko-poljskih homatijah, o katerih se še celó nič ne vé, kako se bojo obrnile, ker se vsaki dan kaj družega pripoveduje in le to je gotovo, da si vlada avstrijska, francozka in angležka niso edine. Poljaki snujejo nek črno vojsko, ktere se bo mogel vsak možki od 18 do 35 let udeležiti; Rusi pa zbirajo do zdaj bolj raztreseno svojo armado, da potem udarijo z veliko silo nad puntarske krdela, ktere se ogibujejo veliki vojski.